

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

กนกวรรณ บุญบกแก้ว : การถ่ายทอดเทคโนโลยีในการประกอบรถยนต์ : กรณีศึกษาเปรียบเทียบ
บริษัทจากประเทศญี่ปุ่นและบริษัทจากประเทศเยอรมนี (TECHNOLOGY TRANSFER IN THE
AUTOMOBILE ASSEMBLY : A CASE STUDY OF JAPANESE AND GERMAN FIRMS)
อ. ที่ปรึกษา : รศ. วรัญญา ภัทรสุข, 146 หน้า. ISBN 974-635-267-9

จุดมุ่งหมายของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้คือ เพื่อศึกษารูปแบบของการรับและวิธีการถ่ายทอดเทคโนโลยี, ค่าใช้จ่าย
ในการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี, ความสามารถในการเรียนรู้ของบุคลากรชาวไทย, ศักยภาพในการพัฒนาขีดความ
สามารถทางด้านเทคโนโลยีภายหลังรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี โดยศึกษาเปรียบเทียบระหว่างบริษัทผู้ประกอบรถยนต์
จากประเทศญี่ปุ่นและประเทศเยอรมนีรวม 6 บริษัท เป็นของญี่ปุ่น 4 บริษัท และเยอรมนี 2 บริษัท การศึกษาใช้
วิธีการเยี่ยมชมโรงงานและสัมภาษณ์ผู้บริหารและพนักงานของบริษัทตามประเด็นดังกล่าวข้างต้น

ผลการศึกษาพบว่า เทคโนโลยีที่รับในบริษัทรถยนต์ของญี่ปุ่นและบริษัทรถยนต์ของเยอรมนีมาจากบริษัทแม่
เกือบทั้งหมด การรับเทคโนโลยีอยู่ในรูปของสัญญาซื้อขายเทคโนโลยี โดยมีลักษณะการจ่ายค่าเทคโนโลยีทั้งแบบ
เป็นก้อนและการจ่ายตามเปอร์เซ็นต์ของยอดขายสุทธิประมาณ 3% รูปแบบของการรับคือ การทำข้อตกลงทางด้านเครื่อง
หมายการค้า โดยมีผู้บริหารของบริษัทและบริษัทแม่เป็นผู้กำหนดทั้งบริษัทรถยนต์ของญี่ปุ่นและบริษัทรถยนต์ของเยอรมนี
โดยเฉพาะในบริษัทร่วมทุนกับญี่ปุ่นนั้น บริษัทแม่เป็นผู้กำหนดข้อตกลงเกือบทั้งหมด ในด้านของข้อจำกัดนั้นพบว่าใน
บริษัทของญี่ปุ่นและบริษัทของเยอรมนีมีลักษณะคล้ายกัน คือ ข้อจำกัดด้านการตลาดที่ห้ามการส่งออกและการไม่ให้สิทธิ
เฉพาะ ข้อจำกัดด้านการพัฒนาเทคโนโลยี คือ การห้ามใช้เทคโนโลยีอื่นร่วมและต้องใช้เทคโนโลยีจากบริษัทแม่ การ
ยอมรับข้อปรับปรุงเพิ่มเติมจากผู้ให้ซึ่งบริษัทญี่ปุ่นนำมาเป็นเหตุผลในการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี ทำให้บริษัทร่วมทุน
ญี่ปุ่นเสียค่าใช้จ่ายกับข้อจำกัดนี้เป็นจำนวนมากในแต่ละปี

ในการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีของบริษัทรถยนต์ของญี่ปุ่น และบริษัทรถยนต์ของเยอรมนีมีความคล้าย
คลึงกันคือ มีการดำเนินการในการได้มาซึ่งเทคโนโลยีอย่างมีระบบ โดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญและที่ปรึกษาของบริษัท
เทคโนโลยีที่รับอยู่ในขั้นกลางและมีสัดส่วนการใช้ทุนเพิ่มขึ้นและแรงงานลดลง บริษัทญี่ปุ่นเน้นการฝึกอบรมเป็นเครื่อง
มือในการถ่ายทอด ส่วนบริษัทเยอรมนีเน้นการใช้คู่มือในการถ่ายทอดเทคโนโลยี ทำให้คุณภาพของสินค้าและยอดการ
ผลิตดีขึ้น จำนวนพนักงานที่ได้รับการฝึกอบรมในบริษัทแม่มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นและมีระยะเวลาานานมากในบริษัทญี่ปุ่น ซึ่งมาก
กว่าบริษัทของเยอรมนี ปัญหาด้านการรับการถ่ายทอดที่พบในบริษัทญี่ปุ่น คือ ภาษาและทักษะความรู้ของผู้รับไม่เพียงพอ
ที่จะรับเทคโนโลยีขั้นสูงขึ้นไป ซึ่งพบเช่นกันในบริษัทเยอรมนี ศักยภาพการพัฒนาเทคโนโลยีโดยการวิจัยและพัฒนา
เฉพาะบริษัทญี่ปุ่น โดยมีการพัฒนาทางด้านผลิตภัณฑ์และกระบวนการผลิต เพื่อลดต้นทุนและปรับปรุงคิดแปลง
ผลิตภัณฑ์ ค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาประมาณ 0.1% ของยอดขายสุทธิ บริษัทญี่ปุ่นมีการสนับสนุนการเรียนรู้ทาง
ภาษาข่าวสารเกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ เปิดโอกาสให้พนักงานมีส่วนร่วม ปัญหาที่พบจากการวิจัยและพัฒนา คือ ไม่
สามารถซื้ออุปกรณ์และจัดส่งนักวิจัยเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อเพิ่มเติมความรู้การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีได้

ภาควิชา เศรษฐศาสตร์
สาขาวิชา
ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนิติกร
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม